

already have had successful careers as lawyers or law professors, there is no concern for the special cognitive needs for future judges. With classrooms filled only with would-be advocates, American law professors concentrate above all on teaching excellent argumentative skills.

ПОРІВНЯЛЬНА ПРАВНИЧА ОСВІТА: НЕЗДОЛАННІ РОЗБІЖНОСТІ МІЖ ЄВРОПОЮ ТА АМЕРИКОЮ

Р. Стіс

*Нюрнберг, Ерлангенський
університет (Німеччина)*

Європейські університети працюють з правом так само, як з будь-якою іншою дисципліною. Метою як викладання, так і наукової роботи є систематизовані знання з права. На противагу своїм колегам у Європі, американські професори викладають право як навички у мистецтві аргументування, а деякі навіть заперечують можливість знань у галузі права. Моя теза окреслить цей контраст більш детально, крім того, будуть наведені практичні та теоретичні причини зазначених розбіжностей. Перенесення методів з однієї правової системи у іншу здається надзвичайно складним.

Поки студенти в Європі починатимуть вивчення права з дослідницьких курсів з природи та теорії права, їх американські однолітки вивчатимуть техніку усної аргументації та написання правових приписів. Замість того, щоб розпочати з загальної теорії з наступним переходом до практичної реалізації набутих знань, американці починають і закінчують казуальними випадками. В дійсності, теоретичні узагальнення, запропоновані американськими студентами на заняттях, відразу ж контраргументуються професорами таким чином, що студенти незабаром стають фахівцями з правових чинників, маючи критичне ставлення до них.

Від європейських професорів права очікується захист одного чи двох докторатів, як це практикується в наукових колах, проте в Америці практично всі професори отримують лише один й той самий науковий ступінь з права, який повинні мати всі юристи.

Можливо, найбільше подиву викликає той факт, що практично кожний професійний журнал з питань права в Америці (включаючи навіть такі найпрестижніші журнали, як Harvard Law Review чи Yale Law Journal) повністю редагуються студентами. Студенти-редактори, що вивчають право лише рік чи два, оцінюють праці професорів із тридцятилітнім досвідом роботи. На відміну від Європи, право у Америці не розглядається як таке знання, що набувається лише роками спеціалізованої академічної підготовки.

Існує багато причин цих відмінностей, проте найпомітніша з них така. Під фактом підготовки молодих суддів (дуже важливого процесу для всіх правових шкіл в Європі) мається на увазі, що теоретична основа для пошуку практично правильного вирішення правових проблем повинна бути невід'ємною частиною викладання та наукової роботи. З того часу, як американська система суддівства складається лише з тих, хто вже досяг блискучих успіхів як адвокат чи професор права, немає причин хвилюватись про когнітивні потреби майбутніх суддів. Американські викладачі права концентрують зусилля перш за все на розвитку відмінних навичок у аргументуванні майбутніх адвокатів.

ЧИ Є АЛЬТЕРНАТИВА СИСТЕМІ ОСВІТИ США?

А. Жук, М. Ревун, Н. Желябіна

*Запоріжжя, Державна
інженерна академія*

Рональд Погорілес сказав, що проблеми освіти є віддзеркаленням внутрішніх проблем і їх розв'язання необхідно шукати в контексті своєї держави. А наші ж керівники, нехтуючи досягненнями своєї держави, вже давно унадились запозичувати чужоземні набутки. Але якщо б воно робилося з розумом, то, може, і дало б якусь користь. Проте всі запозичення закінчувалися бідою для нашої освіти і суспільства. Про останнє з них (система освіти США) В. Головенків і В. Чобіток (КПІ) дуже влучно сказали: "Це не реформа, а ламання". Свої думки висловили і автори цих тез в статті "Тарас Булька, або проблеми бакалавратури і магістратури" ("Освіта" від 22.02.95) після того, як майже 3 роки намагали-